

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU**
(sediul Ciocana)

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Mihail Sadoveanu, 24/1, MD-2044
E-mail: jci@justice.md; Tel.: /+373 22/ 42-53-22; 34-41-07
www.instante.justice.md

Curtea Constituțională

MD – 2004, mun. Chișinău, str. Al. Lăpușneanu, nr. 28

Judecătoria Chișinău (*sediul Ciocana*), Vă expediază pentru examinare sesizarea avocatului Godonoagă Victor, care acționează în apărarea drepturilor și libertăților și intereselor legitime ale petiționarului Moșin Veaceslav, privind sesizarea Curții Constituționale, în vederea verificării constituționalității a art. 9 alin. (13) lit. f) din Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii, în redactarea Legii nr. 339/2022, și, respectiv, art. IV din Legea nr. 339 din 8 decembrie 2022 pentru modificarea unor acte normative (sănătatea reproducerii) în partea ce vizează omisiunea reglementării unei perioade tranzitorii pentru obținerea autorizației (eliberate de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant) de a presta servicii de reproducere asistată medical-fertilizarea in vitro (FIV).

Se anexează: Copia plângerii nr. 10-842/2025 (cu anexe), înaintată în condițiile art. 313 din Codul de procedură penală pe 38 file.

Copia plângerii nr. 10-832/2025 (cu anexe), înaintată în condițiile art. 313 din Codul de procedură penală pe 38 file.

Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe 5 file.

Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate pe 28 file.

Copia încheierii de conexare nr. 10-832/2025, din 02 mai 2025, pe 1 file.

Copia încheierii nr. 10-832/2025, din 02 mai 2025 pe 3 file.

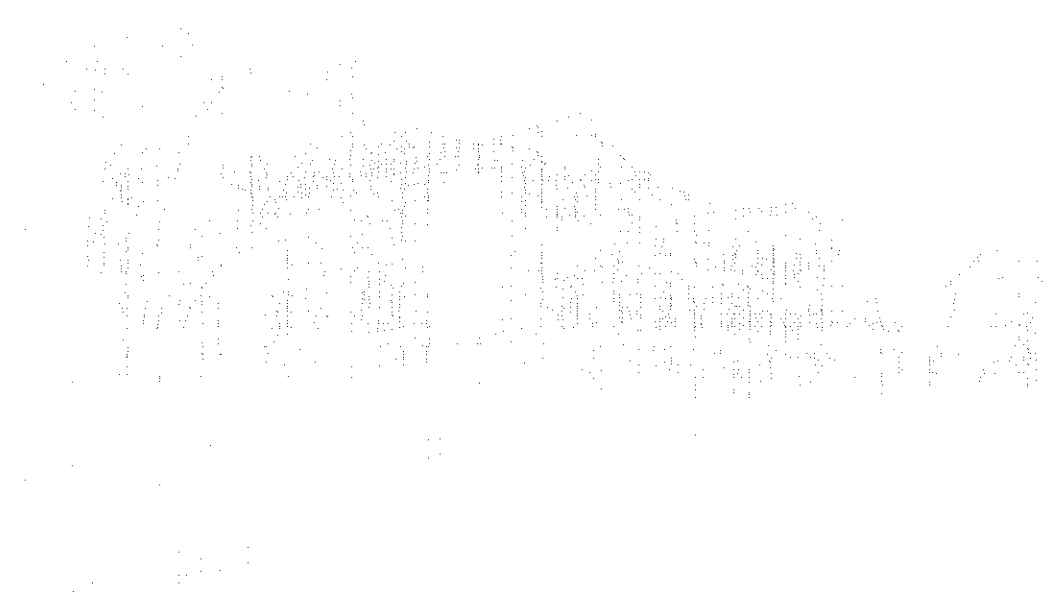
Președintele interimar
a Judecătoriei Chișinău

Grefier: Natalia Zaborot

Constantin Damaschin 13.20

Atenție! Judecătoria Chișinău are calitate de operator și prelucrează date cu caracter personal. Documentul conține date cu caracter personal, iar prelucrarea acestor date poate fi făcută doar în condițiile Legii nr.133 din 08 iulie 2011 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

A.1. Datele despre autorul excepției de neconstituționalitate

1. Nume: GODONOAGĂ

2. Prenume: Victor

3. Funcția/ocupația: avocat, Cabinetul Avocatului „VICTOR GODONOAGĂ”

acționând în interesele lui

Moșin Veaceslav Nicolai, învinuit în cauza penală nr.2024670139

A.2. Instanța de judecată

1. Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana

2. Judecător de instrucție: Valeriu Curicheru

4. Adresa instanței de judecată: mun. Chișinău, str. Mihail Sadoveanu, nr.24/1

5. Telefon: +373 (22) 33 36 65; e-mail: jci@justice.md

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecății instanței de drept comun

La data de 09 decembrie 2024 de către ofițerul de urmărire penală detașat în cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Iurie Catană, a fost adoptată ordonanța privind pornirea urmăririi penale (*in rem*), cu atribuirea numărului de evidență statistică 2024670139, conform semnelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute la art. 158 alin. (3) lit. c) și la art. 241 alin. (2) lit. f) din Codul penal.

La data de 17 decembrie 2024 de către procurorul delegat în cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Nicolae Pîrău, a fost adoptată ordonanța de recunoaștere a lui Moșin Veaceslav Nicolai în calitate de bănuît în cadrul cauzei penale nr. 2024670139, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 158 alin. (3) lit. c) și la art. 241 alin. (2) lit. f) din Codul penal.

Ulterior, la data de 13 martie 2025 de către același procuror a fost adoptată ordonanța de punere sub învinuire a lui Moșin Veaceslav Nicolai, incriminându-i comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 158 alin. (3) lit. c) și lit. e) și de art. 241 alin. (2) lit. b) și lit. f) din Codul penal. Așadar, lui Moșin Veaceslav Nicolai i se incriminează două capete de acuzare. În particular, potrivit acestei din urmă ordonanțe, primul capăt de acuzare este formulat după cum urmează:

„Începând cu anul 2023 și până în prezent, cet. Moșin Veaceslav Nicolai, acționând intenționat împreună și de comun acord cu administratorul SRL „Fertil Med”, Moșin Cristina, contrar prevederilor art. 9 alin. (13) lit. f) din Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătate reproducerei, în care este indicat că „În domeniul reproducerei asistate medical sunt interzise: prestarea serviciilor de reproducere asistată medical în lipsa unei autorizații sanitare de funcționare eliberate de Agenția Națională pentru Sănătate Publică și în lipsa autorizației eliberate de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant”, urmărind scopul obținerii unui profit, au prestat servicii de reproducere asistată medical în lipsa autorizației obligatorii eliberată de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant pentru desfășurarea activității în cauză, în incinta clinicii medicale „Alternativa Clinic”, situată în mun. Chișinău, și au obținut un profit în proporții deosebit de mari în sumă ce depășește 10 000 000 de lei pentru perioada anului 2023.”

Procurorul a calificat această pretinsă faptă în baza art. 241 alin. (2) lit. b) și lit. f) din Codul penal – adică, practicarea ilegală a activității de întreprinzător, soldată cu obținerea unui profit în proporții deosebit de mari, săvârșită prin desfășurarea activității fără autorizare obligatorie, conform legii, pentru desfășurarea activității în cauză, de două sau mai multe persoane.

Al doilea capăt de acuzare, potrivit ordonanței de punere sub învinuire a lui Moșin Veaceslav Nicolai, este redat astfel:

„Tot el, începând cu anul 2023 și până în prezent acționând intenționat împreună și de comun acord cu administratorul SRL „Fertil Med”, Moșin Cristina, contrar prevederilor art. 9 alin. (1) din Legea nr. 42 din 6 martie 2008 privind transplantul de organe, țesuturi și celule umane, în care este indicat că „...Prelevarea și conservarea de țesuturi și de celule pentru transplant se efectuează în instituții medico-sanitare autorizate de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant” au desfășurat în incinta clinicii medicale „Alternativa Clinic”, situată în mun. Chișinău,

activitate ilicită de prelevare a țesuturilor și celulelor umane prin extragerea acestora din corpul persoanelor vii în lipsa autorizației obligatorii pentru desfășurarea activității în cauză, în scopul obținerii unor venituri din aceasta.”

Procurorul a apreciat că aceste acțiuni s-ar preta art. 158 alin. (3) lit. c) și lit. e) din Codul penal – adică, prelevarea ilicită de țesuturi și celule umane prin extragerea acestora din corpul persoanelor vii în instituții neautorizate în acest sens conform legislației, în scopul obținerii unor venituri din aceasta, săvârșite asupra mai multor persoane, de două și mai multe persoane.

Bref, deși s-a reținut în două articole distincte, pretinsa acuzare adusă lui Moșin Veaceslav Nicolai rezidă în faptul că acesta ar fi prestat, în calitate de medic profesionist, servicii de reproducere asistată medical în cadrul clinicii medicale „Alternativa Clinic” – fertilizarea in vitro (FIV) –, fără ca „Alternativa Clinic” să dețină o autorizație în acest sens eliberată de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant.

Ordonanța de punere sub învinuire a lui Moșin Veaceslav Nicolai a fost contestată, mai întâi, în ordinea art. 299¹ din Codul de procedură penală (adică în fața procurorului ierarhic superior), iar mai apoi – în ordinea art. 313 din Codul de procedură penală (adică în fața judecătorului de instrucție).

În consecință, prezenta excepție de neconstituționalitate este ridicată în fața judecătorului de instrucție în contextul examinării plângerii părții apărării împotriva ordonanței de punere sub învinuire a lui Moșin Veaceslav Nicolai și, corelativ, al ordonanței procurorului ierarhic superior din 07 aprilie 2025 (prin care s-a respins plângerea în ordinea art. 299¹ din Codul de procedură penală).

C. Obiectul sesizării și respectarea condițiilor prevăzute în Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016

Obiectul prezentei sesizări privind excepția de neconstituționalitate îl constituie art. 9 alin. (13) lit. f) din Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii, în redactarea Legii nr. 339/2022, și, respectiv, art. IV din Legea nr. 339 din 8 decembrie 2022 pentru modificarea unor acte normative (sănătatea reproducerii) în partea ce vizează omisiunea reglementării unei perioade tranzitorii pentru obținerea autorizației (eliberate de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant) de a presta servicii de reproducere asistată medical – fertilizarea in vitro (FIV).

Sub acest aspect, în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea nr. 339 din 8 decembrie 2022 pentru modificarea unor acte normative (sănătatea reproducerii), ține de competența Curții Constituționale.

Referitor la condiția aplicabilității prevederilor contestate în fața instanței în care s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, se rețin următoarele.

Potrivit Curții Constituționale, condiția „aplicabilității prevederilor legale contestate în cauza examinată în fața instanței de drept comun” presupune aplicabilitatea unor prevederi care îl prejudiciază pe autorul excepției de neconstituționalitate (de exemplu, a se vedea § 23 din Decizia Curții Constituționale nr. 94 din 15 iunie 2021 de inadmisibilitate a sesizărilor nr. 137g/2021 și nr. 138g/2021 privind excepția de neconstituționalitate a unor

prevederi din articolele 72 alin. (3), 73 alin. (7) și 74 alin. (1) din Codul electoral (procedura prealabilă și contestațiile în domeniul electoral)).

Din această perspectivă, accentuăm că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză în care se pune în discuție și legalitatea acuzației înaintate. Instanța sesizată urmează să verifice temeinicia reținerii încălcării de către Moșin Veaceslav Nicolai, inclusiv a prevederilor art. 9 alin. (13) lit. f) din Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătate reproducerii, în redactarea Legii nr. 339 din 8 decembrie 2022 pentru modificarea unor acte normative (sănătatea reproducerii).

În acest context, în Hotărârea nr. 39 din 21 decembrie 2021, Curtea Constituțională a considerat că este îndeplinită condiția analizată în contextul contestării unor norme reținute în ordonanța de învinuire (în ordinea art. 313 din Codul de procedură penală). În termenii Curții:

„16. Cu privire la aplicabilitatea normei contestate în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză în care se pune în discuție și legalitatea acuzației înaintate. Sub acest aspect, în cazul *Litschauer v. Republica Moldova* din 13 noiembrie 2018, Curtea Europeană a examinat dacă faptele imputate reclamantului constituiau o infracțiune și dacă definiția infracțiunii a fost suficient de accesibilă și previzibilă, deși instanțele naționale au examinat un demers de aplicare a arestului (§ 29). Aceeași abordare a fost reiterată în cazul *Baraboi și Gabura v. Republica Moldova* din 27 aprilie 2021. La etapa urmăririi penale se pune în discuție existența unei „bănuieli rezonabile”. Totodată, „bănuială rezonabilă” implică atât un aspect faptic, cât și unul juridic. Cu privire la aspectul juridic, existența unei „bănuieli rezonabile” impune ca faptele reținute să poată fi considerate în mod rezonabil o infracțiune, făcând incidentă o prevedere din legea penală care descrie o conduită infracțională (*Włoch v. Polonia*, 19 octombrie 2000, § 109; *Sabuncu și alții v. Turcia*, 10 noiembrie 2020, § 146-147; *Selahattin Demirtaş v. Turcia* [nr. 2] [MC], 22 decembrie 2020, § 317). Pentru că în cauza în care a fost ridicată excepția este contestată legalitatea acuzației înaintate, Curtea a considerat că prevederile criticate pot fi aplicate.”

Aceleași raționamente sunt valabile, *mutatis mutandis*, și pentru prezenta speță. Așadar, constatăm că este îndeplinită condiția aplicabilității prevederilor contestate în fața instanței în care s-a ridicat excepția de neconstituționalitate.

În continuare, remarcăm că prevederile criticate nu au fost contestate anterior la Curtea Constituțională. Altfel spus, prevederile contestate nu au constituit anterior obiect al controlului de constituționalitate. Prin urmare, lipsește o decizie/hotărârea anterioară a Curții Constituționale din perspectiva criticilor de neconstituționalitate avansate în prezenta sesizare privind excepția de neconstituționalitate.

Generalizând cele reliefate mai sus, se atestă faptul că prezenta excepție de neconstituționalitate întrunește condițiile etalate în Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate):

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit.a) din Constituție (prin prezenta excepție se contestă o prevedere dintr-o lege organică):

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu (excepția de neconstituționalitate este ridicată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept):

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei (așa cum s-a demonstrat *supra*, prevederile contestate sunt determinate pentru soluționarea plângerii formulate în fața judecătorului de instrucție în baza art. 313 din Codul de procedură penală);

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate (anterior Curtea nu a fost sesizată să verifice constituționalitatea prevederilor contestate, sub aspectul omisiunii reglementării unei perioade de timp tranzitorii pentru obținerea autorizației (eliberate de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant) de a presta servicii de reproducere asistată medical – fertilizarea in vitro [FIV]).

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

La acest compartiment din sesizare vom demonstra incidența mai multor drepturi din Constituție, prevederi constituționale prin prisma cărora prezenta sesizare urmează a fi examinată în fond.

Ab initio, este de remarcă că în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reiterat că excepția de neconstituționalitate trebuie să cuprindă trei elemente obligatorii: textul contestat din punctul de vedere al constituționalității (prevederea legală), textul de referință pretins a fi încăleat (prevederea constituțională) și motivarea de către autorul excepției a relației de contrarietate dintre cele două texte, adică motivarea neconstituționalității textului criticat. Simpla enumerare a unor articole din Constituție în lipsa unei argumentări proprii nu reprezintă critici veritabile de neconstituționalitate (a se vedea § 22 din Decizia Curții Constituționale nr. 90 din 25 iulie 2023 de inadmisibilitate a sesizării nr. 152g/2023 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din punctul 9 din Codul deontologic al lucrătorului medical și al farmacistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 192 din 24 martie 2017 [principiile de conduită în activitatea medicală și farmaceutică]).

De asemenea, Curtea Constituțională notează în mod constant că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea analizează, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea § 20 din Decizia Curții Constituționale nr. 29 din 27 februarie 2025 de inadmisibilitate a sesizării nr. 177g/2024 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 231/1 din Codul contravențional (conducerea vehiculelor cu numere de înmatriculare eliberate în unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului sau municipiul Bender ori cu numere de înmatriculare neutre [2]), precum și § 25 din Decizia Curții Constituționale nr. 58 din 6 iunie 2024 de inadmisibilitate a sesizării nr. 5g/2024 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 4 alin.(2/1) din Legea ocrotirii sănătății nr. 411 din 28 martie 1995, a unor prevederi din pct. 2 din

Hotărârea Guvernului nr. 1016 din 1 septembrie 2016 și a unor prevederi din Regulamentul privind numirea în funcție pe bază de concurs a conducătorilor instituțiilor medico-sanitare publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1016 din 1 septembrie 2016 [numirea în funcție a conducătorilor instituțiilor medico-sanitare publice municipale pe bază de concurs]).

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că omisiunea legislativă poate constitui obiect de examinare al Curții Constituționale dacă ea afectează un drept constituțional fundamental (a se vedea § 46 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 23 din 15 octombrie 2024 privind excepția de neconstituționalitate a unui text din articolul 108 din Codul familiei (omisiunea de a indexa pensia de întreținere stabilită sub forma unei sume fixe) (sesizarea nr.239g/2023)).

În primul rând, invocăm **art. 1 alin. (3) din Constituție**, care garantează preeminența dreptului (statul de drept).

În jurisprudența sa, Înalțul for de contencios constituțional a menționat că acest principiu impune supremația Constituției și impune obligația corelării legilor și a tuturor actelor normative cu dispozițiile sale (Decizia Curții Constituționale nr. 17 din 11 februarie 2019, § 18). Curtea a afirmat că la baza statului de drept, consacrat de articolul 1 alin. (3) din Constituție, stă principiul legalității. Prin urmare, respectarea legilor este obligatorie, iar încălcarea acestei obligații constituționale atrage implicit afectarea principiului statului de drept (a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 8 mai 2020, § 68).

Articolul 1 din Constituție garantează valoarea preeminenței dreptului, care obligă autoritățile publice, inclusiv Guvernul și Parlamentul, să-și conformeze deciziile cu prevederile legii și ale Constituției.

În al doilea rând, în prezenta sesizare ne bazăm și pe **art. 23 alin. (2) din Constituție**, articol care garantează standardul calității legii. În acest sens, art. 23 alin. (2) din Constituție impune adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile (de exemplu, a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 23 ianuarie 2020, § 42). Pentru a exclude orice echivoc, textul legislativ trebuie să fie formulat în mod clar și inteligibil, fără dificultăți de ordin sintactic și pasaje obscure (de exemplu, a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 6 din 23 ianuarie 2020, § 26; Decizia Curții Constituționale nr. 18 din 13 februarie 2020, § 20; Decizia Curții Constituționale nr. 75 din 2 iulie 2020, § 19; Decizia Curții Constituționale nr. 77 din 2 iulie 2020, § 22).

În al treilea rând, invocăm și **art. 54 din Constituție**. Așa cum prevede prima teză a articolului 54 alin. (2) din Constituție, exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege. Principiul legalității presupune îndeplinirea standardului calității prevederilor legale aplicabile. Astfel, articolul 54 alin (2) din Constituție instituie standardul „prevăzute de lege” (a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 9 iunie 2020, §§ 48, 59).

De asemenea, în accepția articolului 54 alin. (2) din Constituție, ingerințele într-un drept fundamental trebuie să urmărească realizarea unuia sau mai multor din următoarele scopuri legitime: protecția securității naționale, asigurarea bunăstării economice a țării, asigurarea ordinii publice, în vederea prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor,

protecția drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicarea divulgării informațiilor confidențiale și garantarea autorității și imparțialității justiției.

În același timp, conform art. 54 alin. (4) din Constituție, restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății. Cu alte cuvinte, este vorba despre principiul proporționalității.

Totuși, nu putem face abstracție de faptul că în concepția Curții Constituționale, art. 1 alin. (3), art. 23 alin. (2) și art. 54 din Constituție nu pot fi invocate de sine stătător. Pentru a fi incidente, autorul trebuie să demonstreze existența unor ingerințe în drepturile fundamentale garantate de Constituție. Abia în cadrul analizei caracterului justificat al ingerinței, Curtea poate aplica prevederile acestor articole (a se vedea § 19 din Decizia Curții Constituționale nr.90 din 25 iulie 2023 de inadmisibilitate a sesizării nr. 152g/2023 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din punctul 9 din Codul deontologic al lucrătorului medical și al farmacistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 192 din 24 martie 2017 [principiile de conduită în activitatea medicală și farmaceutică]).

Așa stând lucrurile, efectuând o sinteză a jurisprudenței relevante (a Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului), precum și ținând cont de Studiul Curții Constituționale privind câmpul de aplicare al unor articole din Constituție (care, de altfel, conține o compilare a jurisprudenței Curții Constituționale/extrase din perioada 2019 -- 2020)¹, în cele ce urmează vom demonstra incidența unor drepturi garantate de Constituție, drepturi care pot fi aplicate în coroborare cu art. 1 alin. (3), art. 23 alin. (2) și art. 54 din Constituție.

Sub acest aspect, invocăm **art. 28 din Constituție**, care garantează dreptul la viața intimă, familială și privată. Aici vom valorifica și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în baza art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, noțiunea de „viață privată” nu exclude, în principiu, activitățile de natură profesională sau comercială. Curtea Europeană a susținut că restricțiile privind înregistrarea ca membru al unor profesii (de exemplu, avocat sau notar), care ar putea afecta, într-o anumită măsură, posibilitatea reclamantului de a-și dezvolta relațiile cu lumea înconjurătoare, intră sub incidența vieții sale private (*Mateescu v. România*, hot. din 14 ianuarie 2014, § 20). Există câteva aspecte tipice vieții private care ar putea fi afectate în astfel de cauze. Aceste aspecte vizează „cercul intim” al reclamantului, oportunitatea reclamantului de a stabili și de a dezvolta relații cu ceilalți și reputația socială și profesională a reclamantului (*Denisov v. Ucraina*, 25 septembrie 2018, §§ 95-101).

Potrivit Curții Europene, există două moduri în care se poate naște o problemă ce ține de viața privată într-un caz care vizează relațiile de muncă: fie din cauza motivelor care au stat la baza măsurii contestate, fie din cauza consecințelor pentru viața privată. Atunci când se pun în discuție motivele care au stat la baza adoptării măsurii, Curtea analizează dacă

¹ Disponibil online pe

https://www.constcourt.md/public/files/file/Actele%20Curtii/2020/Campul_de_aplicare_al_unor_articole_din_Constitutie.pdf

aceste motive care stau la baza măsurii care afectează viața profesională sunt legate de viața privată a persoanei. Este, de exemplu, cazul în care o persoană a fost retrogradată din cauza convingerilor religioase (*Denisov v. Ucraina*, §§ 102-106). Dacă este în joc abordarea ghidată de consecințe, pragul gravității în privința aspectelor tipice ale vieții private presupune o importanță crucială. Reclamantul trebuie să demonstreze în mod convingător faptul că pragul a fost atins. Reclamantul trebuie să prezinte dovezi care să justifice consecințele măsurii contestate. Curtea Europeană acceptă faptul că articolul 8 din Convenția Europeană este aplicabil doar în cazul în care aceste consecințe sunt foarte grave și i-ar fi afectat viața privată în mod semnificativ. Suferința unui reclamant trebuie să fie evaluată prin compararea vieții sale dinaintea și de după implementarea măsurii în discuție (*Denisov v. Ucraina*, §§ 107-114).

Această optică este valabilă și din perspectiva art. 28 din Constituție (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 155 din 22 noiembrie 2022, § 38-40, precum și Decizia Curții Constituționale nr. 163 din 30 noiembrie 2023 de inadmisibilitate a sesizării nr. 178g/2023 pentru controlul constituționalității articolului II alin.(2) din Legea nr.13 din 21 ianuarie 2022 pentru modificarea Legii nr.1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură (efectul retroactiv al modificărilor legislative privind accederea în profesia de avocat [II])).

Raportând cele enunțate mai sus, la caz, se atestă că prevederile contestate generează o ingerință în dreptul garantat de art. 28 din Constituție și de art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (sub aspectul vieții private). Mai exact, **prin omisiunea reglementării unei perioade de timp tranzitorii pentru obținerea autorizației (eliberate de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant) de a presta servicii de reproducere asistată medical – fertilizarea in vitro (FIV)), se restrânge dreptul persoanei de a desfășura o anumită activitate profesională.** Aici se pune în discuție abordarea ghidată de consecințe. Or, omisiunea în discuție a atras după sine învinuirea lui Moșin Veaceslav Nicolai pentru, între altele, o pretinsă practicare ilegală a activității de întreprinzător, generând stigmatizarea învinuitului și o lezare a reputației sale.

În continuare, invocăm și prevederile **art. 36 din Constituție**, articol care garantează dreptul la ocrotirea sănătății. Aici problema se pune din perspectiva obligațiilor pozitive ale statului de a adopta un cadru normativ apt să asigure în mod practic și efectiv (dar nu teoretic și iluzoriu) dreptul la ocrotirea sănătății. Tangențial și **art. 47 din Constituție** stabilește că statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om ca să-i asigure sănătatea.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a stabilit că „articolul 47 din Constituție stabilește că statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcăminte, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare. Cetățenii au dreptul la asigurare în caz de: șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor. Curtea a notat că dreptul persoanei la asistență și protecție socială implică obligația pozitivă a statului de a lua măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea lui și familiei lui. În acest sens, statul este obligat să asigure persoana. *inter alia*, cu servicii de îngrijire medicală și

medicamente. În acest caz, o eventuală analiză a prevederilor contestate din perspectiva garantării dreptului omului la un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea, inclusiv îngrijire medicală, în baza articolului 47 din Constituție, ar fi absorbită de analiza efectuată în baza articolului 36 din Constituție” (a se vedea § 36 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 8 din 11 martie 2021 privind controlul constituționalității Legii nr.236 din 16 decembrie 2020 privind modificarea unor acte normative și a Legii nr.240 din 16 decembrie 2020 pentru modificarea unor acte normative (activitatea farmaceutică) [sesizările nr. 214a/2020, nr. 222a/2020, nr. 224a/2020 și nr. 4a/2021]).

Dreptul garantat de art. 36 și, corelativ, la art. 47 din Constituție își găsește detalierea în mai multe prevederi normative. La caz, reținem ca fiind relevant art.4 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii, care prevede că „*în Republica Moldova se asigură: a) accesul la servicii sigure și eficiente de ocrotire a sănătății reproducerii ca parte integrantă a dreptului la ocrotirea sănătății, prevăzut de Constituție*”. De asemenea, art. 9 alin. (1) din aceeași lege stabilește că „*Persoanele au dreptul la tratamentul infertilității, inclusiv cu folosirea tehnologiilor de reproducere asistată medical*”.

În condițiile în care nu a fost instituită o perioadă tranzitorie pentru obținerea autorizației eliberate de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant, dreptul de la art. 36 și de la art. 47 din Constituție rămâne doar pe hârtie, iluzoriu, ceea ce este inadmisibil.

La nivelul Convenției Europene a Drepturilor Omului, dreptul la ocrotirea sănătății și, corelativ, al obligațiilor pozitive pe care le reclamă acest drept, este examinat adesea prin prisma art. 8 din Convenție. În concret, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că dreptul unui cuplu de a concepe un copil și de a utiliza procrearea asistată medical în acest scop este, de asemenea, protejat prin art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât o astfel de alegere este o formă de exprimare a vieții private și de familie (a se vedea cauzele *S.H. și alții împotriva Austriei* [MC], 2011, § 82; *Knecht împotriva României*, 2012, § 54; *Dickson împotriva Regatului Unit* [MC], 2007).

Raționând prin prisma acestor raționamente, se atestă că prevederile contestate generează o ingerință în dreptul garantat de art. 36 din Constituție și de art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (sub aspectul cuplurilor/pacienților de a beneficia de serviciile FIV prestate de clinica în care învinuitul este unul dintre fondatori). Mai exact, prin omisiunea reglementării unei perioade de timp tranzitorii pentru obținerea autorizației (eliberate de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant) de a presta servicii de reproducere asistată medical – fertilizarea in vitro FIV –, se restrânge dreptul persoanei de acces la servicii FIV și, în unele cazuri, de continuare a procedurilor FIV începute până la amendamentele operate prin Legea nr. 339 din 8 decembrie 2022 pentru modificarea unor acte normative (sănătatea reproducerii), fapt care pune în pericol viața și sănătatea pacienților. Învinuitul, în virtutea obligațiilor legale (și a jurământului depus), nu poate să nu acorde serviciile medicale solicitate și, *a fortiori*, să pună în pericol viața și sănătatea pacienților, care, de altfel, au apelat la serviciile sale până la amendamentele operate prin

Legea nr. 339 din 8 decembrie 2022 (amendamente care vor fi detaliate *infra* și care au inclus necesitatea deținerii unei autorizații eliberate de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant).

Așadar, se constată o ingerință în dreptul garantat de art. 36 din Constituție sub aspectul neîndeplinirii obligației pozitive substanțiale a statului de a adopta un cadru normativ apt să asigure în mod practic și efectiv (dar nu teoretic și iluzoriu) dreptul la ocrotirea sănătății.

Finalmente, invocăm și incidența dreptului de proprietate, garantat de **art.46 și de art. 127 din Constituție**.

Articolele 46 și 127 din Constituție obligă statul și ceilalți titulari ai puterii publice să respecte proprietatea și să se abțină de la orice acțiune ce ar aduce atingere acestui drept (a se vedea § 21 din Decizia Curții Constituționale nr. 52 din 02.06.2020 de inadmisibilitate a sesizării nr. 233g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 51 alin. (4) din Legea nr. 75 din 30 aprilie 2015 cu privire la locuințe și a articolului 25 alin. (1) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24 octombrie 2002 [plata pentru serviciile comunale și necomunale]).

Constituția garantează dreptul la proprietate privată [articolul 46 alin. (1)], precum și realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății [articolul 127 alin.(2)]. Aceste dispoziții constituționale obligă statul și alte autorități publice să respecte dreptul de proprietate al persoanelor private și să se abțină de la orice acțiune ce ar aduce atingere acestui drept. Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu o dreaptă și prealabilă despăgubire (articolul 46 alin. (2) din Constituție) (a se vedea § 49 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 13 din 30 aprilie 2024 pentru controlul constituționalității articolului 8¹ din Legea cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale [dobândirea dreptului de proprietate de către unitățile administrativ-teritoriale asupra bunurilor transmise sau care urmau a fi transmise persoanelor deținătoare de cote-părți valorice din patrimoniul fostelor întreprinderi agricole]).

Articolele 46 și 127 din Constituție își găsesc corespondența în dispozițiile articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care garantează, în esență, dreptul de proprietate. Deși articolul 1 din Protocolul nr. 1 se aplică bunurilor existente și nu creează niciun drept de a le dobândi, în anumite condiții „speranța legitimă” de a obține o valoare patrimonială poate beneficia de protecția dreptului de proprietate (*Bélané Nagy v. Ungaria* [MC], 13 decembrie 2016, §§ 72, 74).

Așadar, alte drepturi și interese care constituie bunuri pot fi, de asemenea, considerate „drepturi de proprietate” și, prin urmare, „bunuri” în sensul articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

„Bunurile” pot fi „bunuri reale”, inclusiv creanțe în legătură cu care solicitantul poate argumenta că are cel puțin o „așteptare rezonabilă și legitimă” de a obține exercitarea efectivă a unui drept de proprietate (*Hamer v. Belgia*, 27 noiembrie 2007, § 75) (a se vedea § 50 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 13 din 30 aprilie 2024 pentru controlul constituționalității articolului 8¹ din Legea cu privire la proprietatea publică a unităților

administrativ-teritoriale [dobândirea dreptului de proprietate de către unitățile administrativ-teritoriale asupra bunurilor transmise sau care urmau a fi transmise persoanelor deținătoare de cote-părți valorice din patrimoniul fostelor întreprinderi agricole]).

Potrivit jurisprudenței Curții Europene, conceptul de „bun” din prima parte a articolului 1 din Protocolul nr. 1 are un sens autonom care nu se limitează la proprietatea asupra bunurilor fizice și este independent de clasificarea formală din dreptul intern. Problema care trebuie examinată este dacă circumstanțele cauzei, avute în vedere în ansamblu, justifică dreptul persoanei la un interes patrimonial protejat de articolul 1 din Protocolul nr. 1 (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauzele *Zwierzynski v. Polonia*, 19 iunie 2001, § 63; *Saghinadze și alții v. Georgia*, 27 mai 2010, § 103; *Kalandadze v. Rusia*, 5 septembrie 2017).

În acest context, constatăm o ingerință în dreptul de proprietate sub aspectul standardului așteptărilor legitime. Potrivit jurisprudenței Curții Europene, pentru ca o „așteptare” să fie considerată „legitimă”, aceasta trebuie să aibă un caracter sesizabil, să nu constituie o simplă speranță și să se bazeze pe o prevedere legală sau pe un act juridic, precum o hotărâre judecătorească, care să aibă legătură cu dreptul patrimonial (a se vedea cazul *Bélané Nagy v. Ungaria* [MC], 13 decembrie 2016, § 75).

Prin urmare, noțiunea de „speranță legitimă” urmează a fi raportată la un temei concret, cum ar fi o dispoziție legală sau o decizie judecătorească (a se vedea § 40 din Decizia Curții Constituționale nr. 178 din 12 decembrie 2023 de inadmisibilitate a sesizărilor nr. 205a/2023, nr. 206a/2023 și nr. 208a/2023 privind controlul constituționalității articolului 48 alin. (4) din Codul educației și a articolului II alineatele (2) – (9) din Legea nr. 257 din 17 august 2023 pentru modificarea Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 și abrogarea Legii nr. 1070/2000 privind aprobarea Nomenclatorului specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate).

În speță, speranța legitimă se concretizează, între altele, în obținerea unor venituri, ca urmare a activității profesionale desfășurate.

Așa fiind, prin omisiunea reglementării de către legislator a unei perioade de timp tranzitorii pentru obținerea autorizației (eliberate de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant) de a presta servicii de reproducere asistată medical – fertilizarea in vitro (FIV)) –, se restrânge dreptul de proprietate, sub aspectul speranței legitime.

În concluzie, prezenta excepție de neconstituționalitate urmează a fi examinată prin prisma art. 28, art. 36, art. 46 și art. 127 în coroborare cu art. 1 alin. (3), art. 23 alin. (2) și art. 54 din Constituție.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

La acest compartiment din sesizare vom demonstra că ingerințele în drepturile garantate de art. 28, art. 36, art. 46 și art. 127 în coroborare cu art. 1 alin.(3), art. 23 alin. (2) și art. 54 din Constituție sunt nejustificate. Vom proceda astfel, ținând cont de faptul că în accepțiunea Curții Constituționale, „simpla restrângere (îngrădire, ingerință) a unui drept fundamental nu echivalează cu încălcarea dreptului fundamental. Din punct de vedere constituțional, nu sunt permise restrângerile nejustificate ale drepturilor fundamentale” (a se vedea § 58 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 3 din 14 ianuarie 2021 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 4 alin. (2), 7 alin. (2) lit. c), 8 alin. (1) și 11 alin. (1) pct. 3 din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație (accesul la informațiile cu caracter personal) [sesizarea nr. 118g/2020]).

În acest context, din punct de vedere metodologic, vom urma testul stabilit de Curte în Hotărârea sa nr. 23 din 15 octombrie 2024 privind excepția de neconstituționalitate a unui text din articolul 108 din Codul familiei (omisiunea de a indexa pensia de întreținere stabilită sub forma unei sume fixe) (sesizarea nr.239g/2023), întrucât este cea mai recentă Hotărâre a Curții Constituționale în materia ce vizează omisiunile legislative. Testul stabilit de Curte în hotărârea dată vine în concordanță cu raționamentele din Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 6 aprilie 2021 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 77, 81 și 315 din Codul de procedură penală (omisiunea includerii soțului ca succesor al părții vătămate sau al părții civile) (sesizarea nr. 151g/2020).

a) Standardul calității legii

În Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 6 aprilie 2021 s-au reținut următoarele:

„61. Așa cum prevede articolul 54 alin. (2) din Constituție, „exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege”. Sintagma „prevăzută de lege” presupune ca legea să îndeplinească anumite condiții de calitate. În acest sens, articolul 23 alin.(2) din Constituție impune adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile.

62. Condiția accesibilității presupune ca textele de lege să poată fi cunoscute de către destinatari. Orice persoană trebuie să poată să dispună de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret (*Khlyustov v. Rusia*, 11 iulie 2013, § 68). În special, accesibilitatea legii presupune publicarea ei în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în condițiile articolului 76 din Constituție, astfel încât să poată fi cunoscută de persoanele la care se referă. [...]

63. La rândul ei, condiția previzibilității legii este îndeplinită atunci când persoana poate prevedea – în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată – într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele pe care o conduită le poate implica (*Berardi și Mularoni v. San Marino*, 10 ianuarie 2019, § 40; *Khodorkovskiy și Lebedev v. Rusia* [nr.2], 14 ianuarie 2020, § 570).

64. În jurisprudența sa, Curtea a stabilit că, pentru a exclude orice echivoc, textul legislativ trebuie să fie formulat în mod clar și inteligibil, fără dificultăți de ordin sintactic și pasaje obscure (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr.6 din 10 martie 2020, § 69; HCC nr.18 din 30 iunie 2020, § 79; DCC nr.3 din 16 ianuarie 2020, § 25).

65. Totodată, Curtea reiterează că o normă corespunde exigenței previzibilității atunci când oferă o măsură de protecție împotriva imixtiunilor arbitrare din partea autorităților publice (*Centro Europa 7 S.r.l. și Di Stefano v. Italia* [MC], 7 iunie 2012, § 143).²

Din această perspectivă, trebuie să remarcăm că la data de 8 decembrie 2022, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat, în lectură finală, Legea nr. 339 pentru modificarea unor acte normative (sănătatea reproducerii) (în continuare – Legea nr. 339/2022). Din preambulul Legii în discuție aflăm că prezenta lege transpune în legislația națională noțiunile (a) și (j) din articolul 2 și părțile B și F din anexa I ale Directivei 2006/86/CE a Comisiei din 24 octombrie 2006 de punere în aplicare a Directivei 2004/23/CE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la cerințele de trasabilitate, notificarea reacțiilor și a incidentelor adverse grave, precum și anumite cerințe tehnice pentru codificarea, prelucrarea, conservarea, stocarea și distribuirea țesuturilor și a celulelor umane (text cu relevanță pentru SEE), astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2015/565 a Comisiei din 8 aprilie 2015.

La baza adoptării Legii nr. 339/2022 a stat Proiectul de Lege nr. 284 din 11 iulie 2022, autorii proiectului menționat fiind deputații: dl Belîi Adrian (care, de altfel, este și președintele Comisiei protecție socială, sănătate și familie din cadrul Parlamentului Republicii Moldova), dl Dan Perciun (actualmente – Ministrul Educației și Cercetării al Republicii Moldova), dna Pancu Maria și dna Oglinda Ana².

Totodată, din Nota informativă la Proiectul de lege care a stat la baza adoptării Legii nr. 339/2022 se menționează că:

„Prezentul proiect de lege pentru modificarea unor acte normative a fost elaborat de către un grup de deputați din cadrul Comisiei protecție socială, sănătate și familie, în colaborare cu Ministerul Sănătății, Agenția Națională de Transplant, Comisia de specialitate a Ministerului Sănătății pe domeniul obstetricii și ginecologiei, andrologiei și medicinei sexuale.

[...]

E de menționat, că în prezent, nu sunt reglementate normele de prelevare, prelucrare, conservare, stocare, distribuire și utilizare a celulelor reproductive, servicii acordate, la etapa actuală, de un șir de instituții și centre medicale private din țară. Totodată nu este reglementată autorizarea, evaluarea, acreditarea și

² Disponibil online pe

<https://old.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactenormative/tabid/61/LegislativId/6113/language/ro-RO/Default.aspx>

supravegherea calității serviciilor de reproducere asistată medical acordată de prestatorii de servicii medicale publici și privați.

[...]

Reglementările se referă și la activitatea prestatorilor de servicii medicale publici și privați, care vor trebui să fie autorizați și acreditați, în conformitate cu prevederile legale.

Pentru a nu periclita activitatea agenților economici, se propune punerea în aplicare a prevederilor prezentului proiect de lege începând cu 1 ianuarie 2023, Guvernul în termen de 6 luni de la publicarea prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

[...].”³

Legea nr. 339/2022 a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la data de 30 decembrie 2022 și a intrat în vigoare la data de 1 ianuarie 2023, adică la scurt timp după adoptare (i.e., 8 decembrie 2022).

Dincolo de acesta, prin Legea nr. 339/2022 au fost operate mai multe modificări și completări la Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii. Între altele, art. 9 (intitulat „Folosirea tehnologiilor de reproducere asistată medical”) din Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii i s-a atribuit un cuprins nou. În mod special, este de remarcat că în baza art. 9 alin. (13) lit. f) din Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii, în redactarea Legii nr. 339/2022:

„(13) În domeniul reproducerii asistate medical sunt interzise:

[...]

f) prestarea serviciilor de reproducere asistată medical în lipsa unei autorizații sanitare de funcționare eliberate de Agenția Națională pentru Sănătate Publică și în lipsa autorizației eliberate de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant;

[...].”

Iar în corespundere cu art. IV din Legea nr. 339/2022, articol care reglementează dispoziții finale:

„(1) Prevederile prezentei legi intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2023.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, va pune actele sale normative în concordanță cu prevederile acesteia.”

Nici până la data redactării acestei sesizări, nu a fost stabilit o procedură/un mecanism de obținere a autorizației menționate la art. 9 alin. (13) lit. f) din Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii, în redacția Legii nr. 339/2022.

³ Ibidem.

În ciuda vidului legislativ existent, SRL „Fertil Med” – „Alternativa Clinic” (unde activează învinuitul) a fost prima instituție medicală care a depus o solicitare oficială către Agenția de Transplant pentru autorizarea activităților de fertilizare in vitro.

Astfel, pe 17 august 2023, SRL „Fertil Med” – „Alternativa Clinic” a transmis o solicitare oficială către Agenția de Transplant.

La data de 19 septembrie 2023, SRL „Fertil Med” – „Alternativa Clinic” a depus un dosar complet de 194 de pagini la Agenția de Transplant, înregistrat sub Nr. 174/19.09.2023.

Iar la data de 17 noiembrie 2023, Agenția de Transplant a răspuns că procesul de autorizare nu poate fi inițiat până la elaborarea unui regulament specific, care trebuia aprobat de Consiliul Național pentru Reproducerea Umană Asistată Medical – un organ care nu era constituit la acel moment.

Ulterior, prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 529 din 18 iunie 2024, acest consiliu a fost înființat. La ședința din 14 noiembrie 2024, organizată împreună cu Agenția de Transplant și reprezentanții tuturor clinicilor FIV (fertilizare in vitro), s-au discutat Regulamentul privind activitatea serviciilor de reproducere umană asistată medical și criteriile de acreditare, dar până în prezent, acestea nu au fost aprobate oficial.

De asemenea, pe 15 noiembrie 2024, Agenția de Transplant a solicitat clinicilor să vină cu sugestii privind criteriile de autorizare, însă până în prezent, aceste criterii nu au fost adoptate oficial.

În prezent, niciun prestator de servicii FIV din Republica Moldova – inclusiv Repromed, Medpark, Terramed și Clinica Familia – nu a obținut autorizație eliberată de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant, deoarece nu există un regulament aprobat care să reglementeze procesul de acreditare. Acest aspect este confirmat și de Ministerul Sănătății în comunicatul său oficial⁴ și reconfirmat la data de 19 martie 2025, de către Ministra Sănătății, Ala Nimerenco, care după ședința Guvernului, a punctat următoarele: „La moment, niciun Centru medical ce oferă aceste servicii asistate de reproducere nu deține autorizații speciale pentru acest tip de servicii. Toți absolut activează în baza cadrului legal care era anterior și se bazează pe activitatea clinicii, autorizația sanitară, acreditarea și includerea serviciilor FIV în certificatul de acreditare”⁵.

Mai mult ca atât, prin Răspunsul Ministerului Sănătății nr.24/959 din 20.03.2025. la interpelarea de avocat, autoritatea de resort a reiterat faptul că: „niciun prestator de servicii medicale public și/sau privat nu este autorizat cu o autorizație specializată pentru desfășurarea activităților de donare, control, prelucrare, conservare, stocare, distribuire și utilizare la om a țesuturilor și celulelor reproductive”.

Sub acest aspect, este de remarcat că SRL „Fertil Med” – „Alternativa Clinic”, a fost fondată în anul 2022, având la bază o echipă de specialiști cu cea mai vastă experiență în fertilizarea in vitro (FIV) din Republica Moldova.

⁴ <https://ms.gov.md/comunicare/comunicat-de-presa/>

⁵ <https://stiri.md/article/social/nimerenco-clinicile-in-domeniul-fiv-activeaza-in-aceleasi-conditii/>

Pentru a asigura servicii la cele mai înalte standarde, SRL „Fertil Med” – „Alternativa Clinic” dispune de un spațiu complet renovat, echipamente moderne și toate autorizațiile necesare, emise de autoritățile competente:

- Autorizația sanitară de funcționare, emisă de Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP) Nr. 016979/2022/1500 din 23 decembrie 2022.
- Regulamentul de organizare și funcționare, aprobat de Ministerul Sănătății, Nr.1249 din 28 decembrie 2022.
- Certificatul de acreditare emis de ANSP, Nr. 1856 din 07 iulie 2023.

Aceste documente constituiau o premisă pentru activitatea clinicilor FIV până la intrarea în vigoare a amendamentelor operate prin Legea nr. 339/2022 (în vigoare de la 1 ianuarie 2023). Documentele în discuție sunt publice și afișate pe panoul informativ al clinicii (i.e., SRL „Fertil Med” – „Alternativa Clinic”), precum și pe pagina oficială www.alternativaclinic.md.

Pentru a facilita accesul la procedura FIV pentru cât mai multă populație, SRL „Fertil Med” – „Alternativa Clinic”, în 2024, a participat la:

- Programul Național (CNAM) de Suport Financiar FIV: 5 din 9 dosare (55%) teste de sarcini pozitive.
- Programul Municipal de Suport Financiar FIV: 28 din 65 dosare (43%) teste de sarcini pozitive.

De menționat că, în cazul Programului Municipal, din cele 100 total de cazuri alocate pentru municipiul Chișinău, 69 de cupluri au ales SRL „Fertil Med” – „Alternativa Clinic”.

Nu a existat nicio plângere pe marginea calității serviciilor prestate de SRL „Fertil Med” – „Alternativa Clinic” și, în particular, de către învinuitul Moșin Veaceslav Nicolai.

În condițiile în care autoritățile nu au implementat art. IV alin. (2) din Legea nr.339/2022 și, astfel, al existenței unui vid normativ privind obținerea autorizației de desfășurare a activității în domeniul reproducere asistată medical/fertilizării in vitro (FIV). Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS) a pornit o cauză penală în privința factorilor de decizie ai SRL „Fertil Med” – „Alternativa Clinic”.

Drept urmare, Moșin Veaceslav Nicolai (care activează în cadrul SRL „Fertil Med” – „Alternativa Clinic”, apropo, aceeași învinuire a fost înaintată și administratorului clinicii – Moșin Cristina) a fost pus sub învinuire (de către PCCOCS) în baza:

- art. 241 alin. (2) lit. b) și lit. f) din Codul penal (adică, practicarea ilegală a activității de întreprinzător, soldată cu obținerea unui profit în proporții deosebit de mari, săvârșită prin desfășurarea activității fără autorizare obligatorie, conform legii, pentru desfășurarea activității în cauză, de două sau mai multe persoane) și
- art. 158 alin. (3) lit. c) și lit. e) din Codul penal (adică, prelevarea ilicită de țesuturi și celule umane prin extragerea acestora din corpul persoanelor vii în instituții neautorizate în acest sens conform legislației, în scopul obținerii unor venituri din aceasta, săvârșite asupra mai multor persoane, de două și mai multe persoane).

În esență, persoanei menționate i se impută că, începând cu anul 2023 și până în prezent, a acționat contrar prevederilor art. 9 alin. (13) lit. f) din Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătate reproducerei, în redactarea Legii nr. 339/2022.

În aceste condiții, din redactarea normelor contestate, conchidem că este în afara oricărui dubiu că prevederile criticate nu conțin o perioadă tranzitorie pentru obținerea autorizației (eliberate de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant) de a presta servicii de reproducere asistată medical – fertilizarea in vitro (FIV). Cu alte cuvinte, este clar că nu este prevăzut cum vor activa medicii și instituțiile care prestează servicii medicale în domeniul FIV până la instituirea unui mecanism/procedură de obținere a autorizației necesare. Adică lipsește o prevedere tranzitorie care să soluționeze această problemă de constituționalitate.

b) Scopul legitim

Cu privire la existența unui scop legitim al omisiunii de a prevedea o perioadă tranzitorie până la obținerea autorizației necesare de activare în domeniul FIV, se rețin următoarele.

Una dintre condițiile obligatorii pe care trebuie să le respecte ingerințele în drepturile și libertățile persoanei este ca acestea să urmărească cel puțin un scop legitim prevăzut de articolul 54 alin. (2) din Constituție.

În concret, din articolul 54 alin. (2) din Constituție rezultă că ingerințele într-un drept fundamental trebuie să urmărească realizarea unuia sau mai multor din următoarele scopuri legitime: protecția securității naționale, asigurarea bunăstării economice a țării, asigurarea ordinii publice, în vederea prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protecția drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicarea divulgării informațiilor confidențiale și garantarea autorității și imparțialității justiției.

Sub acest aspect, în actele preparatorii care au stat la baza adoptării prevederilor contestate nu s-a invocat nicio rațiune pentru a nu reglementa o perioadă tranzitorie pentru obținerea autorizației (eliberate de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant) de a presta servicii de reproducere asistată medical -- fertilizarea in vitro (FIV).

Dimpotrivă, din analiza Notei informative la Proiectul de lege care a stat la baza adoptării Legii nr. 339/2022 rezultă cu pregnanță că se intenționa ca amendamentele să intre în vigoare la o distanță relativ mare de la adoptare, timp în care Guvernul/alte autorități relevante să aibă posibilitate de a adopta un mecanism/procedură de obținere a autorizației necesare pentru activare în domeniul FIV. Contrar acestei intenții nobile, Legea nr. 339/2022 (a fost adoptată la 8 decembrie 2022) a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la data de 30 decembrie 2022 și a intrat în vigoare la data de 1 ianuarie 2023, adică la scurt timp după adoptare (i.e., 8 decembrie 2022). Atunci când a fost adoptată legea în discuție nu s-a revăzut textul Notei informative și nici nu s-a ajustat corespunzător art. IV din Legea nr.339/2022 (de la data elaborării proiectului de lege și până la data adoptării a trecut o perioadă de timp relativ lungă), astfel încât atât destinatarii să aibă timp suficient pentru a-și ordona conduita în concepția dezideratelor Legii

menționate, cât și autoritățile să aibă o perioadă de timp suficientă ca să adoptate actele necesare pentru punerea în aplicare a Legii.

Astfel, faptul că nu a fost stabilită o procedură/un mecanism de obținere a autorizației menționate la art. 9 alin. (13) lit. f) din Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii, în redactarea Legii nr. 339/2022, a condus la acuzații absurde, ingerințe disproporționate în drepturile fundamentale ale persoanei (art. 28, art. 36, art. 46 și art. 127 din Constituție).

În acest context, Curtea Europeană a notat că, potrivit principiului „bunei guvernări”, autoritățile statului trebuie să acționeze cu diligență și în timp util. Persoanele care nu au nicio vină nu ar trebui să suporte consecințele unei situații care este imputabilă exclusiv sistemului național, erorilor sau omisiunilor autorităților (a se vedea cauza *Gavrilova și alții v. Rusia*, hotărârea din 16 martie 2021, §§ 74, 79, 83-87).

Prin urmare, nu putem constata vreun scop special care ar putea fi subsumat scopurilor legitime generale prevăzute de articolul 54 alin.(2) din Constituție, în vederea justificării opțiunii legislatorului de a nu reglementa o perioadă tranzitorie pentru obținerea autorizației (eliberate de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant) de a presta servicii de reproducere asistată medical – fertilizarea in vitro (FIV).

Mai mult, legislatorul nu a ponderat în mod suficient interesul privat cu interesul public, fapt care contravine condiției echilibrului corect impus de articolul 54 alin. (2) din Constituție.

Rezumând cele enunțate *supra*, se conchide că **omisiunea legislativă** dedusă din art. 9 alin. (13) lit. f) din Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii, în redactarea Legii nr. 339/2022, și, respectiv, din art. IV din Legea nr.339 din 8 decembrie 2022 pentru modificarea unor acte normative (sănătatea reproducerii) **contravine art. 28, art. 36, art. 46 și art. 127 în coroborare cu art. 1 alin. (3), art. 23 alin. (2) și art. 54 din Constituție** în partea ce vizează omisiunea reglementării unei perioade tranzitorii pentru obținerea autorizației (eliberate de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant) de a presta servicii de reproducere asistată medical – fertilizarea in vitro (FIV).

c) Cu privire la executarea eventualei hotărâri

Desigur, Curtea nu poate înlocui legislativul la reglementarea unei perioade tranzitorii și solicităm să emită o Adresă Parlamentului în vederea adoptării prevederilor legale în conformitate cu raționamentele eventualei Hotărâri (a se vedea, *mutatis mutandis*, § 68 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 23 din 15 octombrie 2024 privind excepția de neconstituționalitate a unui text din articolul 108 din Codul familiei [omisiunea de a indexa pensia de întreținere stabilită sub forma unei sume fixe]).

Totuși, pentru a evita o denegare a dreptății, considerăm că Înalta Curte trebuie să stabilească o soluție provizorie (prin precizarea că art. 9 alin. (13) lit. f) din Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii, în redactarea Legii nr. 339/2022, urmează a fi aplicat într-un termen rezonabil de la data la care Guvernul/autoritățile au stabilit/instituit un mecanism/procedură de obținere a autorizației de activare în domeniul FIV), similar cum a procedat și în alte cauze, de exemplu, a se vedea ca autoritate recentă – Hotărârea Curții Constituționale nr. 23 din 15 octombrie 2024.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

La examinarea acestei sesizări privind excepția de neconstituționalitate sunt pertinente următoarele documente (toate depuse în copii):

- Ordonanța din 9 decembrie 2024 a ofițerului de urmărire penală detașat în cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Iurie Catană, privind începerea urmăririi penale în cauza 2024670139, conform semnelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute la art. 158 alin. (3) lit. c) și la art. 241 alin. (2) lit. f) din Codul penal;
- Ordonanța din 17 decembrie 2024 a procurorului delegat în cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Nicolae Pîrău, de recunoaștere a lui Moșin Veaceslav Nicolai în calitate de bănuît în cadrul cauzei penale nr. 2024670139, pentru pretinsa săvârșire a infracțiunilor prevăzute la art. 158 alin. (3) lit. c) și la art. 241 alin. (2) lit. f) din Codul penal;
- Ordonanța din 13 martie 2025 a procurorului delegat în cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Nicolae Pîrău, de punere sub învinuire a lui Moșin Veaceslav Nicolai, incriminându-i comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 158 alin. (3) lit. c) și lit. e) și de art. 241 alin. (2) lit. b) și lit. f) din Codul penal;
- Cererea avocatului Godonoagă Victor către Ministerul Sănătății;
- Copia Răspunsului Ministerului Sănătății nr.24/959 din 20.03.2025.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe propria onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, fapt pentru care semnez.

24 april

ÎNCHEIERE

02 mai 2025

municipiul Chişinău

Judecătoria Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana – Valeriu Curicheru, examinând în şedinţă de judecată închisă, în lipsa părţilor, cererea avocatului *Godonoagă Victor* în apărarea drepturilor şi libertăţilor petiţionarului Moşin Veaceslav privind ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate în cadrul examinării plângerii depuse de către avocatul *Godonoagă Victor* şi petiţionarul Moşin Veaceslav înaintate instanţei de judecată în ordinea stabilită de art. 313 din Codul de procedură penală, împotriva actelor Procuraturii pentru Combaterea Criminalităţii Organizate şi Cauze Speciale, emise în cadrul cauzei penale nr.20244670139,

A C O N S T A T A T :

La data de 16 aprilie 2025, la Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana a fost înregistrată cu **nr.10-832/25** plângerea avocatului Victor Godonoagă în apărarea drepturilor şi libertăţilor petiţionarului Moşin Veaceslav prin care a solicitat:

- Constatarea încălcărilor admise de către procurorul delegat în cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalităţii Organizate şi Cauze Speciale, Nicolae Pîrău, la emiterea ordonanţei de punere sub învinuire din 13.03.2025;

- Constatarea ilegalităţii omisiunii procurorului-şef al PCCOCS de a examina plângerea din 24.03.2025, depusă de Moşin Veaceslav prin intermediul apărătorului Godonoagă Victor, în ordinea art.299¹ CPP;

- Anularea ordonanţei de punere sub învinuire din 13.03.2025 (emisă în privinţa lui Moşin Veaceslav Nicolai), ca fiind ilegală;

- Declararea nulităţii tuturor actelor şi acţiunilor procesuale realizate în cadrul cauzei penale nr. 2024670139, iniţiate sub imperiul unei ordonanţe lovită de nulitate.

La data de 17 aprilie 2025, la Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana a fost înregistrată cu **nr.10-842/25** plângerea petiţionarului Moşin Veaceslav prin care a solicitat:

- Declararea nulităţii ordonanţei adjunctului-interimar al procurorului-şef al PCCOCS, Machidon Alexandru din 07 aprilie 2025 privind respingerea plângerii din 24 martie 2025;

- Constatarea încălcărilor admise de către procurorul delegat în cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalităţii Organizate şi Cauze Speciale, Nicolae Pîrău, la emiterea ordonanţei de punere sub învinuire din 13 martie 2025;

- Declararea nulităţii ordonanţei de punere sub învinuire din 13 martie 2025 (emisă în privinţa lui Moşin Veaceslav Nicolai), ca fiind ilegală;

- Declararea nulităţii tuturor actelor şi acţiunilor procesuale realizate în cadrul cauzei penale nr. 2024670139, iniţiate sub imperiul unei ordonanţe lovită de nulitate.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău din 02.05.2025, instanţa a dispus conexarea plângerilor nominalizate, pentru examinarea într-o singură procedură, cu atribuirea numărului de înregistrare nr.10-832/25.

Totodată, instanţa de judecată constată că la data de 24 aprilie 2025, avocatul *Godonoagă Victor* care acţionează în apărarea drepturilor şi libertăţilor petiţionarului Moşin Veaceslav a înaintat cerere privind dispunerea ridicării excepţiei de neconstituţionalitate şi sesizarea Curţii Constituţionale în vederea realizării controlului constituţionalităţii art. 9 alin. (13) lit. f) din Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii, în redactarea Legii nr. 339/2022, şi, respectiv, art. IV din Legea nr.339 din 8 decembrie 2022 pentru modificarea unor acte normative (sănătatea reproducerii) *în partea ce vizează omisiunea reglementării unei perioade tranzitorii* pentru obţinerea autorizaţiei (eliberate de Ministerul Sănătăţii la propunerea Agenţiei de Transplant) de a presta servicii de reproducere asistată medical - fertilizarea in vitro (FIV).

Excepţia de neconstituţionalitate a fost ridicată într-o cauză în care se pune în discuţie şi legalitatea acuzaţiei înaintate. Instanţa sesizată urmează să verifice temeinicia reţinerii încălcării de către Moşin Veaceslav Nicolai, inclusiv a prevederilor art. 9 alin. (13) lit. f) din Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii, în redactarea Legii nr. 339 din 8 decembrie 2022 pentru modificarea unor acte normative (sănătatea reproducerii).

Studiind temeiurile de fapt și de drept invocate în cerere și raportându-le, per ansamblu, condițiilor speței, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării cauzei, reieșind din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 7 din Cod de procedură penală, (3) În cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora. (3¹) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Alineatul (3²) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune în termen de 5 zile prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează continuarea examinării în fond a cauzei. Însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă, cu excepția examinării demersurilor privind măsurile procesuale de constrângere. Instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională în termen de 5 zile de la data emiterii încheierii. (3³) Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile indicate la alin.(3¹), instanța de judecată refuză, prin încheiere, ridicarea excepției de neconstituționalitate. Încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond. (3⁴) Ridicarea excepției de neconstituționalitate în procedura controlului judiciar al procedurilor prejudiciare nu suspendă examinarea cererilor, a demersurilor, a plângerilor și a recursurilor.

Instanța reține că excepția de neconstituționalitate reprezintă o procedură de inițiere de către instanțele ordinare de judecată, la inițiativa părților sau din oficiu, a controlului conformității unei legi sau a unui alt act normativ, cu normele constituționale. Ea reflectă existența raportului triunghiular între partea aflată în proces, instanța de judecată, în fața căreia se invocă neconstituționalitatea, și Curtea Constituțională, chemată să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Edictarea și aplicarea corectă, uniformă și în spiritul principiilor constituționale a legii reprezintă pilonul statului de drept, iar, în consecință, excepția de neconstituționalitate constituie o garanție constituțională a drepturilor și libertăților conferite cetățenilor pentru apărarea lor împotriva unor eventuale abateri ale legiuitorului prin instituirea unor norme contrare Constituției.

Conform art. 135, alin. (1), lit. a) din Constituția Republicii Moldova: Curtea Constituțională: a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

În conformitate cu pct. 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la pct. 82.

Totodată, instanța remarcă că, în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

3

Instanța notează că obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute de art.135 alin.(1), lit a) din Constituție, excepția este ridicată de către reprezentantul părți în proces, prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei pendinte (excepția de neconstituționalitate este ridicată în fața judecătorului de instrucție în contextul examinării plângerii părții apărării împotriva ordonanței din 13 martie 2025 de punere sub învinuire a lui Moșin Veaceslav și, corelativ, al ordonanței procurorului ierarhic superior din 07 aprilie 2025 prin care s-a respins plângerea în ordinea art. 299¹ din Codul de procedură penală), se pune *în discuție legalitatea acuzației înaintate*. Instanța sesizată urmează să verifice temeinicia reținerii încălcării de către Moșin Veaceslav Nicolai, inclusiv a prevederilor art. 9 alin. (13) lit. f) din Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii, în redactarea Legii nr. 339 din 8 decembrie 2022 pentru modificarea unor acte normative (sănătatea reproducerii), de altfel prevederile contestate, mai exact prin omisiunea reglementării unei perioade de timp tranzitorii pentru obținerea autorizației (eliberate de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant) de a presta servicii de reproducere asistată medical – fertilizarea in vitro (FIV), poate fi restrâns dreptul persoanei de a desfășura o anumită activitate profesională, ceea ce ar constitui o ingerință în dreptul garantat de art.28 din Constituție și art. 8 CEDO. Prevederile contestate nu au constituit anterior obiect al controlului de constituționalitate.

Urmare a celor mai sus menționate, instanța de judecată consideră necesar a admite cererea avocatului *Godonoagă Victor* în apărarea drepturilor și libertăților petiționarului *Moșin Veaceslav* privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 9 alin. (13) lit. f) din Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii, în redactarea Legii nr. 339/2022, și, respectiv, art. IV din Legea nr.339 din 8 decembrie 2022 pentru modificarea unor acte normative (sănătatea reproducerii) *în partea ce vizează omisiunea reglementării unei perioade tranzitorii* pentru obținerea autorizației (eliberate de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant) de a presta servicii de reproducere asistată medical - fertilizarea in vitro (FIV).

În temeiul celor expuse și în conformitate cu prevederile art. art. 7, 41 din Codul de procedură penală, art. 135 din Constituția Republicii Moldova, și Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, judecata –

DISPUNE:

Se admite cererea avocatului *Godonoagă Victor* în apărarea drepturilor și libertăților petiționarului *Moșin Veaceslav* privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării plângerii depusă de către avocatul *Godonoagă Victor* și petiționarul *Moșin Veaceslav* în condițiile art.313 din Codul de procedură penală, împotriva actelor Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, emise în cadrul cauzei penale nr.20244670139.

Se ridică excepția de neconstituționalitate pentru controlul constituționalității a art. 9 alin. (13) lit. f) din Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii, în redactarea Legii nr. 339/2022, și, respectiv, art. IV din Legea nr.339 din 8 decembrie 2022 pentru modificarea unor acte normative (sănătatea reproducerii) *în partea ce vizează omisiunea reglementării unei perioade tranzitorii* pentru obținerea autorizației (eliberate de Ministerul Sănătății la propunerea Agenției de Transplant) de a presta servicii de reproducere asistată medical - fertilizarea in vitro (FIV).

Se remite în adresa Curții Constituționale prezenta încheiere și sesizarea.

Încheierea separat nu este susceptibilă căilor de atac, însă poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Judecătorul

Valeriu Curicheru